



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudkyně JUDr. Hany Veberové a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce:

██████████,
bytem v ██████████
zastoupeného JUDr. Janem Täubelem, LL. M., advokátem
se sídlem v Praze 8, Sokolovská 68/105,

proti

žalovanému: **Ministerstvu financí České republiky,**
se sídlem v Praze 1, Letenská 15,

o žalobě proti rozhodnutí **Ministryně financí** ze dne 6. 5. 2019, č. j.: MF-6468/2019/9008-9, PIDMF CR97

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministryně financí ze dne 6. 5. 2019, kterým bylo pravomocně rozhodnuto o odmítnutí žádosti žalobce o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce v podané žalobě poukázal na to, že je novinářem pracujícím pro Hospodářské noviny a dne 7. 2. 2019 požádal Ministerstvo financí (dále jen „žalovaný“) o poskytnutí informací v podobě vydání kopií korespondence mezi ministryní financí paní Alenou Schillerovou a bývalým generálním ředitelem Generálního

finančního ředitelství Martinem Janečkem o tom, zda jsou odměny pracovníků finančních úřadů vázány na výši doměřené daně či neuznání daňového odpočtu. Žalobce uvedl, že neobdržel ani požadovanou informaci, ani rozhodnutí o odmítnutí informace. Na jeho následný dotaz ze dne 28. 2. 2019 mu bylo sděleno, že žalovaný žádost o informaci vyřídil vydáním rozhodnutí o odmítnutí informace ze dne 19. 2. 2019. Zásilka obsahující toto rozhodnutí však žalobci nebyla doručena, což žalovaný vytkl doručovateli, tedy České poště. Zároveň žalovaný zaslal žalobci text rozhodnutí o odmítnutí informace prostřednictvím e-mailové zprávy. Žalobce na rozhodnutí o odmítnutí informace reagoval prostřednictvím e-mailové zprávy, z níž je patrné, že žalobce brojí proti rozhodnutí o odmítnutí informace, přičemž však žalovaný tento rozklad vyhodnotil mylně jako novou žádost o informaci, kterou rozhodnutím ze dne 20. 3. 2019 opětovně odmítl žalobci poskytnout. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad a zároveň podal stížnost proti nesprávnému postupu žalovaného. Na stížnost žalovaný reagoval neformálním dopisem ze dne 3. 4. 2019, žalobou napadeným rozhodnutím pak prvoinstanční rozhodnutí o odmítnutí informace ze dne 20. 3. 2019 potvrdil.

Žalobní body

2. Žalobce v podané žalobě brojil proti důvodu, který žalovaný jako důvod pro odmítnutí informací uvedl. Tímto důvodem je tvrzení, že takzvaná úřední korespondence mezi ministryní financí a tehdejším generálním ředitelem Generálního finančního ředitelství k tématu závislosti odměn pracovníků finančních úřadů na výši doměřené daně neexistuje, a že žalobce nemá nárok na případnou neúřední korespondenci na dané téma, která mezi těmito osobami probíhala formou e-mailové korespondence. Žalovaný se odvolává na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, sp. zn. 4As 50/2012, ovšem žalobce namítá, že aplikaci tohoto judikátu žalovaný provedl nesprávně, když platí, že pokud jde o e-mailovou korespondenci, poskytování informací tohoto druhu je možné pouze výjimečně a v každém jednotlivém případě je třeba poměřit pomocí testu proporcionality právo žadatele na informace se zásahem do soukromí dotčené osoby, popřípadě listovního tajemství, tajemství jiných písemností či tajemství dopravovaných zpráv.
3. Žalobce v podané žalobě dále namítl, že jako novinář se dlouhodobě věnuje tématu odměňování pracovníků finančních úřadů v závislosti na jejich výkonnosti, a právě z tohoto důvodu se obrátil na žalovaného - a potažmo na ministryni financí - aby vyžádanou korespondencí doložila své výroky na půdě Poslanecké sněmovny, kde se paní ministryně opakovaně vyjádřila v tom smyslu, že pracovníci finančních úřadů nejsou odměňováni v závislosti na výši doměřené daně a že tuto informaci má písemně právě od generálního ředitele GŘ Martina Janečka.
4. Žalobce má za to, že pokud se ministryně financí odvolává při jednání rozpočtového výboru na svou písemnou korespondenci s bývalým generálním ředitelem GŘ, pak nejde o neúřední osobní korespondenci mezi těmito osobami. Žalobce požaduje pouze korespondenci týkající se tématu odměňování pracovníků finančních úřadů, žádné jiné zprávy mezi těmito osobami jej nezajímají. Žalovaný však opakovaně odůvodňuje odmítnutí informace pouze tím, že ministerstvo nemůže nahlížet do e-mailových schránek svých zaměstnanců. K provedení testu proporcionality a posouzení práva veřejnosti na informace v daném tématu vůbec nedošlo. O rozkladu proti odmítnutí informace rozhodovala sama ministryně financí, té samozřejmě nic nebránilo, aby sama do své vlastní korespondence nahlédla a tuto korespondenci svému úřadu poskytla k provedení testu proporcionality. Takový krok však ministryně nečinila a rozhodnutí o odmítnutí informace potvrdila.
5. Závěrem žaloby žalobce namítl, že rozhodnutí žalované je nezákonné. S odkazem na ustanovení § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím požadoval, aby soud nařídil žalované povinnost poskytnout informaci, kterou žalobce požadoval.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě zopakoval dosavadní průběh řízení, který mezi účastníky řízení není sporný, a pokud jde o vlastní obsah žaloby, žalovaný namítl, že je argumentačně shodná s žalobcovým podáním ze dne 6. 3. 2019 i s argumentací obsaženou v rozkladu. Pokud jde o aplikaci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4As 50/2012 - 71, pak má ministerstvo za to, že toto rozhodnutí je plně aplikovatelné i v případě žádosti žalobce. Správní řád (tj. zákon č. 500/2004 Sb. v platném znění – poznámka soudu) ve svém ustanovení § 2 odst. 1 stanovuje, že správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, které jsou součástí právního řádu. Pokud by ministerstvo neaplikovalo a nezohlednilo příslušnou relevantní judikaturu správních soudů, porušilo by základní principy právního státu.
7. K námitce neexistence požadované informace ministerstvo uvedlo, že neexistuje žádná informace ve smyslu úředních dokumentů, kterou by mohlo, respektive mělo povinnost žalobci poskytnout. Jakákoli úřední korespondence musí být evidována v systému spisové služby a je zcela vyloučeno, aby existovala úřední korespondence, která by v tomto systému zaevidována nebyla. K uvedenému se váže povinnost zaměstnanců podle § 5 prováděcí vyhlášky k zákonu o archivnictví číslo 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, podle níž je-li dokument v digitální podobě úředního charakteru zaslán na adresu elektronické pošty zřízenou veřejnoprávním původcem, která nebyla veřejnoprávním původcem zveřejněna jako elektronická adresa podatelny, je adresát předmětného dokumentu povinen zabezpečit označení a zaevidování dokumentu v souladu s pravidly spisové služby. Ministerstvo financí ve svém elektronickém systému spisové služby neeviduje žádnou žádost ani relevantní korespondenci mezi ministryní financí a bývalým ředitelem Generálního finančního ředitelství, z pohledu příslušných právních předpisů tak požadovaná úřední korespondence mezi těmito osobami neexistuje.
8. K námitce možnosti a oprávnění ministerstva nahlížet do e-mailové schránky ministryně financí žalovaný uvedl, že státní orgány mají povinnost poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jejich činnosti a působnosti a mají tak činit přiměřeným způsobem. E-mailová pošta mimo té, která je jako úřední zaváděna do spisové služby, nepodléhá povinné archivaci a nejedná se o informace, které by správní orgán prvního stupně měl, respektive musel mít k dispozici. Nejde tedy ani o informace, které by podléhaly povinnosti jejich poskytování podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V daném případě jiné než úřední korespondence se jedná o informace, které by musely být extrahovány přímo z příslušné e-mailové schránky, případně dodatečně obnoveny z centrálního zálohového systému, a musely by tak být fakticky znovu vytvořeny, proto lze spatřovat analogii k vytváření nových informací, kterých se podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím jejich povinné poskytování nedotýká. Podle názoru žalovaného e-mailové zprávy daného úředníka nejsou informacemi, které musí povinný subjekt mít k dispozici, a tudíž je podle § 2 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytovat. I kdyby ministerstvo do e-mailové schránky ministryně financí zasáhlo, nebylo by podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím povinno žalobci tuto informaci poskytnout, jelikož by takto získaná informace byla informací novou a žalobcovo postavení by se tedy ve výsledku nezměnilo. Odmítnutí jeho žádosti by pouze vyplynulo z jiného zákonného ustanovení. Podle názoru žalovaného je žaloba nedůvodná.

Průběh řízení před správními orgány

9. Ze spisového materiálu vyplývá, že Ministerstvu financí byla dne 7. 2. 2019 doručena žádost žalobce o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, kterou formuloval následovně:

„Žádám o poskytnutí uvedených dokumentů:

- *kopii korespondence (dopis či mail), kterým ministryně Alena Schillerová žádala bývalého generálního ředitele GFR Martina Janečka o informace, zda jsou některé odměny pracovníkům finančních úřadů vázány na vyšší doměřené daně či neuznání daňového odpočtu*

- *kopii odpovědi Martina Janečka ministryni Schillerové na výše popsanou žádost*
- *následnou korespondenci mezi ministryni Schillerovou a ředitelem Janečkem ohledně odměn pracovníkům finančních úřadů vázané na vyšší doměřené daně či neuznání daňového odpočtu.*“

10. Ministerstvo rozhodnutím ze dne 19. 2. 2019, č. j.: MF-4005/2019/9008-4, žádost žalobce odmítlo s odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.
11. Dne 28. 2. 2019 upozornil žalobce žalovaného, že mu dosud nebyly poskytnuty požadované informace a že mu nebylo doručeno žádné vyjádření ministerstva k jeho žádosti. Na základě tohoto podnětu ministerstvo zjistilo, že z důvodu pochybení na straně poskytovatele poštovních služeb, kterému bylo první rozhodnutí o žádosti předáno k dopravě, nedošlo k jeho doručení žalobci. Z tohoto důvodu ministerstvo zaslalo předmětnou písemnost opakovaně a s ohledem na základní zásadu činnosti veřejné správy jako služby veřejnosti zaslalo kopii předmětného rozhodnutí žalobci prostřednictvím jím poskytnuté e-mailové adresy.
12. Žalobce dne 6. 3. 2019 doručil žalobci podání s názvem „*K zamítnutí žádosti*“, kterým reagoval na první rozhodnutí o žádosti. Ministerstvo toto podání žalobce vyhodnotilo jako novou žádost o poskytnutí informace a protože žalobcovu podání bylo učiněno prostřednictvím e-mailové zprávy bez zaručeného elektronického podpisu (a žalobce jej podle § 37 odst. 4 správního řádu nedoplnil), neposoudilo ministerstvo předmětné podání jako rozklad, ale jako novou žádost o poskytnutí informace. Tu - opět s odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím - odmítlo druhým rozhodnutím o žádosti ze dne 20. 3. 2019, č. j.: MF-6468/2019/9008-2.
13. Druhé rozhodnutí o žádosti, stejně jako to první, bylo odůvodněno neexistencí požadovaných informací ve smyslu úřední dokumentace. Požadavek žalobce na vydání případně neúřední korespondence byl s ohledem na ochranu soukromí a osobních údajů žalovaným odmítnut podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím
14. Žalobce podal proti druhému rozhodnutí o žádosti v zákonné lhůtě včasný rozklad, v němž namítal jeho nezákonnost, neboť na jeho žádost nelze pro odlišení obou kauz aplikovat rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j.: 4As 50/2012 – 71, a podle názoru žalobce neexistují důvody pro odmítnutí či odeřpení poskytnutí informací.
15. O podaném rozkladu rozhodla ministryně financí žalobou napadeným rozhodnutím, jímž rozklad jako nedůvodný zamítla a potvrdila druhé rozhodnutí o žádosti s tím, že se plně ztotožnila se závěrem a postupem Ministerstva financí v předcházejícím řízení.

Řízení před městským soudem

16. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního vztahu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“).
17. O podané žalobě rozhodl Městský soud v Praze nejprve rozsudkem ze dne 20. 9. 2019, č. j. 11A 103/2019 – 25, dostupným na www.nssoud.cz, aniž nařizoval ve věci ústní jednání. Soud zamítl podanou žalobu s odůvodněním, že žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o rozkladu přezkoumatelně vyjádřil důvody, pro které neshledal námítky žalobce uplatněné v rozkladu proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně důvodnými a s jeho postupem se ztotožnil. Povinný subjekt - správní orgán prvního stupně - nemohl poskytnout e-mailovou korespondenci ministryně, která byla buď odstraněna, nebo průběžně smazána z důvodu omezené kapacity, přičemž zdůraznil, že správní orgán prvního stupně obecně nemá povinnost vést e-mailovou korespondenci ministryně financí. Ohledně elektronické pošty není dána archivační povinnost s

výjimkou položek, které mají úřední charakter, a jako takové jsou vytištěny a zaevidovány v elektronickém spisovém systému jako spisový materiál.

18. Rozsudek Městského soudu v Praze byl k žalobcem podané kasační stížnosti zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2020, č. j. 4As 372/2019 – 42, dostupným rovněž na www.nssoud.cz, a věc byla městskému soudu vrácena k dalšímu řízení s odůvodněním, že soud opomněl důkazní návrhy žalobce. V posuzovaném případě - podle názoru Nejvyššího správního soudu - žalobce již v žalobě ze dne 18. 6. 2019 namítal, že v případě, kdy ministryně financí výslovně odkazovala na předmětné schůzi rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny na písemnou korespondenci s bývalým generálním finančním ředitelem, nemohlo se v případě jím žádané informace jednat o korespondenci osobní, tedy neúřední povahy. Současně navrhl provedení důkazů pozvánkou na rozpočtový výbor (příloha 10A), zápisem z jednání rozpočtového výboru (příloha 10B), usnesením rozpočtového výboru č. 228 (příloha 10C) a zvukovým záznamem ze schůze rozpočtového výboru (10D, konkrétně v čase 2:51 - 2:53). Nejvyšší správní soud proto na základě výše uvedeného uzavřel, že žalobce v žalobě učinil řádný důkazní návrh výše uvedenými podklady k prokázání svých tvrzení. Z odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu však není zřejmá žádná úvaha soudu ohledně těchto navrhovaných důkazů.
19. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 8. 10. 2020 zástupce žalobce uvedl, že na podané žalobě trvá tak, jak byla podána a písemně doručena soudu. Žalobce nadále trvá na stanovisku, že požadovaná informace nemá charakter soukromé korespondence ministryně financí, ale je komunikací úřední, což vyplývá právě z audiozáznamu proslovu ministryně financí na jednání rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny, kde podle názoru žalobce zcela jednoznačně odkázala na písemnou komunikaci s tehdejšími ředitelem Finanční správy panem Janečkem. Žalobce byl jednání přítomen jako novinář, paní ministryně se odkázala na písemnou odpověď Finanční správy, ze které mělo vyplynout, že podobná praxe odměňování pracovníků finanční správy se neděje. Žalobce v roli veřejného „hlídacího psa“ má za to, že právo na informace je v této situaci silnější než právo ministryně financí na ochranu úřední komunikace a chce zjistit, zda paní ministryně mluvila pravdu, charakter dané korespondence podle názoru žalobce není rozhodující, podstatné je, že komunikace objektivně existovala. Žalobce proto setrval na návrhu, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a uložil mu povinnost požadovanou informaci žalobci v přiměřené lhůtě poskytnout.
20. Zástupkyně žalovaného správního orgánu u jednání soudu potvrdila, že od podání žaloby k žádným změnám v názoru žalovaného nedošlo, odkázala zejména na obsah vyjádření žalovaného k soudem nařízenému předběžnému opatření s tím, že žalobcem požadovaná informace z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím objektivně neexistuje. Požadovaná informace se nenachází ve spisové službě ministerstva, kde je ukládána veškerá úřední e-mailová korespondence všech zaměstnanců ministerstva včetně paní ministryně. Podle vnitřního předpisu žalovaného je každý zaměstnanec povinen korespondenci úřední povahy přeposlat na e-mailovou adresu podatelna@mfcz.cz, kde je tato zaevidována. Žádná podobná korespondence v systému nalezena nebyla, úřední korespondence tudíž neexistuje. Žalovaný nemá možnost vstoupit do e-mailu ministryně financí alena.schillerova@mfcz.cz, zde se nachází korespondence soukromé povahy. Proto žalovanému nezbylo, než žádost žalobce odmítnout a ze stejných důvodů navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
21. Soud při jednání dne 8. 10. 2020 provedl navrhované dokazování přečtením listinných důkazů - Pozvánky na rozpočtový výbor (příloha 10A), Zápisu z jednání rozpočtového výboru (příloha 10B) a Usnesením rozpočtového výboru č. 228 (příloha 10C), zároveň při jednání provedl důkaz zvukovým záznamem ze schůze rozpočtového výboru (10D, konkrétně v čase 2:48 - 2:53 hodin).

22. Městský soud v Praze je právním názorem, jenž byl vyjádřen ve shora uvedených rozsudcích Nejvyššího správního soudu, vázán (ustanovení § 110 odstavec 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), proto se znovu zabýval důvodností podané žaloby a přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska uplatněných žalobních námitek dle podané žaloby a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s. ř. s.). Věc soud posoudil takto:

Vypořádání žalobních bodů

23. Žalobce postavil svoji žalobu především na námitce, že e-mailovou schránku ministryně financí nelze považovat za soukromou, nýbrž se jedná o schránku úřední, která byla zřízena za účelem výkonu její funkce; tato je majetkem ministerstva, které by mělo mít právo s takovou oficiální korespondencí nakládat. To vše tím spíše, kdy ministryně na obsah e-mailové korespondence odkazovala při veřejném zasedání Poslanecké sněmovny České republiky. Správní orgány podle názoru žalobce nezohlednily specifickou povahu e-mailové schránky ministryně oproti obecné ochraně soukromí, listovního tajemství a tajemství dopravovaných zpráv, týkající se zaměstnanců, a pochybil, pokud dospěl k závěru o nepřipustnosti zkoumání obsahu e-mailové schránky ministryně. V daném případě bylo nutno informace poskytnout, a to s výhradou osobních údajů či jiných citlivých informací.
24. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím mají povinné subjekty „*povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti.*“
25. V případě žalobou napadeného rozhodnutí ministerstvo uvedlo, že neexistuje žádná informace ve smyslu úředních dokumentů, kterou by mohlo, respektive mělo povinnost žalobci poskytnout. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí žádosti i v rozhodnutí o rozkladu vyložil, že konkrétní uživatel příslušné e-mailové schránky Ministerstva financí, tedy i ministryně, je povinen položky (zprávy, dokumenty apod.), které mají úřední charakter, vytisknout a zajistit jejich zaevidování v informačním systému, jehož prostřednictvím je vedena spisová služba. Ostatní obsah elektronické schránky pak ve spisové službě veden není. Ohledně jiné než úřední elektronické pošty tedy není dána ani archivační povinnost, na jejímž základě by musela být po určitou dobu uchovávána; archivace je na vlastním uvážení uživatele a není centrálně řízena.
26. Z uvedeného plyne, že jakákoli úřední korespondence musí být evidována v systému spisové služby a je zcela vyloučeno, aby existovala úřední korespondence, která by v tomto systému zaevidována nebyla. Tvrzení, že Ministerstvo financí ve svém elektronickém systému spisové služby neeviduje žádnou žádost ani relevantní korespondenci mezi ministryní financí a bývalým ředitelem Generálního finančního ředitelství, nebylo žalobcem nijak vyvráceno a z obsahu spisového materiálu opak nevyplývá. Z pohledu příslušných právních předpisů tedy požadovaná úřední korespondence mezi těmito osobami neexistuje a neexistuje tedy ani informace, kterou se žalobce svojí žádostí domáhal.
27. Správní orgány se v napadených rozhodnutích zabývaly i posouzením, nakolik lze posuzovat důvodnost a oprávněnost žádosti ve vztahu k soukromé – tedy neúřední – korespondenci vedené z e-mailové schránky ministryně financí. Není sporu o tom, že státní orgány mají povinnost poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jejich činnosti a působnosti a mají tak činit přiměřeným způsobem. Na základě soudem nařízeného předběžného opatření (usnesením ze dne 18. 6. 2020, č. j. 11A 103/2019 – 66) žalovaný popsal, jakým způsobem jsou v praxi vytvářeny e-mailové schránky zaměstnanců ministerstva. Jedná se o klíč [jméno.příjmení@mfcr.cz](mailto:jmeno.prijmeni@mfcr.cz). S ohledem na články 10 a 13 Listiny základních práv a svobod není ministerstvo oprávněno do těchto e-mailových schránek nahlížet a zprávy z nich dále zpracovávat. S ohledem na nastavení systému tak obsah poštovní e-mailové schránky ministryně financí je výlučně v její správě a zálohy těchto schránek jsou systémem uchovávány pouze do šesti měsíců.

28. Městský soud v Praze přisvědčil žalobci v názoru, že vlastní charakter požadované korespondence není pro odmítnutí jejího poskytnutí relevantní. Není tudíž rozhodné, zda žalobcem požadovaná informace byla jako úřední korespondence zaevidována ve spisové službě žalovaného prostřednictvím podatelna@mfcz.cz, či zda zůstala případně jako korespondence neúřední uložena ve správě samotné ministryně financí na adrese alena.schillerova@mfcz.cz. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že v rámci 20. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 20. 2. 2019 se ministryně financí opakovaně vyjádřila, že pracovníci finančních úřadů nejsou odměňováni v závislosti na výši doměřené daně, že příkaz tehdejšího ředitele Generálního finančního ředitelství pana Janečka považuje za nestandardní a nevhodný, konkrétně že „*rozhodnutí tehdejšího ředitele bylo hloupé*“. Dále uvedla, že rozhodování o odměnách záviselo na krajských ředitelích finanční správy a že finanční správa hl. m. Prahy takovou odměnu nepodepsala. Nová generální ředitelka T. Richterová pokyn s okamžitou platností zrušila. Ministryně byla finanční správou písemně ujištěna, že „*podobná praxe se neděje*“. Z uvedeného má soud za to, že žalobcem požadovaná korespondence ministryně financí týkající se tématu odměňování pracovníků finančních úřadů, jejíž existenci potvrdila na jednání rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny, nemůže být hodnocena jako korespondence osobní a tedy neúřední. Nemůže proto obstát závěr žalovaného, že poskytnutí požadovaných informací odvisí od splnění povinnosti konkrétního pracovníka žalovaného zaevidovat úřední korespondenci do systému spisové služby.
29. Soud přisvědčil žalobci i v tom, že poskytování informací požadovaného druhu, byť by korespondence proběhla přes e-mailovou adresu ministryně spravedlnosti alena.schillerova@mfcz.cz, což však ze sdělení o písemném ujištění explicitně nevyplývá, neboť druh písemné korespondence ministryně financí blíže nespecifikovala, lze výjimečně připustit, pokud v tom kterém posuzovaném případě dojde k provedení testu proporcionality práva žadatele na informace se zásahem do soukromí dotčené osoby (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4As 50/2012 – 71, www.nssoud.cz).
30. Poskytnutí požadované informace brání ovšem okolnost, že v nyní posuzované věci existuje faktická překážka. V řízení před soudem totiž nebylo prokázáno ani osvědčeno, že informace v podobě písemného sdělení o žalobcem požadovaném obsahu existuje. Povinný subjekt tak nemohl poskytnout případnou e-mailovou korespondenci ministryně, která byla buď odstraněna, nebo průběžně smazána z důvodu omezené kapacity, přičemž je nutné zdůraznit, že ministerstvo obecně nemá povinnost vést e-mailovou korespondenci ministryně financí. Důvodem neposkytnutí informace je její faktická neexistence.
31. Z uvedených důvodů Městský soud v Praze uzavřel, že pokud by za dané procesní a skutkové situace postupoval podle ustanovení § 16 odstavec 4 věta druhá zákona o svobodném přístupu k informacím a dovodil, že v projednávané věci nejsou žádné důvody pro odmítnutí žádosti, napadené rozhodnutí zrušil a povinnému subjektu nařídil požadované informace žalobci poskytnout, bylo by soudní rozhodnutí nevykonatelné, neboť by povinný subjekt nebyl objektivně schopen povinnost výrokem rozsudku soudu mu uloženou splnit. Takové rozhodnutí by bylo třeba považovat nejen za nezákonné, ale dokonce za nicotné. Nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí považovat nelze. Takovými vadami jsou například absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy, požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva k něčemu, co v právním smyslu neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (z rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6A 76/2001 - 06, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 793/2006).

Závěr a náklady řízení

32. Soud dospěl k závěru, že žaloba nebylo možno shledat důvodnou a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

33. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, vzhledem k tomu, že nebyl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaná, které by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení, nad rámec jejího běžného výkonu úředních činností, nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Podle ustanovení § 104 odstavec 3 písmeno a/ s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V Praze dne 8. října 2020

Mgr. Marek B e d ř i c h v. r.
předseda senátu